

RING'DE BRIARD NASIL DEĞERLENDİRİLMELİ?

Denise Simenauer

Ceviri : Ilker Unlu

Genel olarak bir köpeğin nasıl görünmesi gerektiği konusunda bir bilgiye sahip olsak da belirli bir ırktan söz ettiğimizde birini diğerinden ayıran özelliklerin ne olduğunu hakem olarak iyi bilmek zorundayız.

Briard'ın hakemliğini yapıyorsanız öncelikle ringte geri çekilerek sergilenmekte olan köpeklerin profilden görüntüleri ile başlayın.

- Önce minimum standardin altında ya da üzerinde erkek ve dişi köpekler var mı diye bakın. İkinci olarak oranlara odaklanın. İdeal olarak omuz ekleminden kalça kemiğinin ucuna olan mesafe omuz yüksekliğine eşit ya da çok az üzerinde olmalıdır. Kısaca **kare** bir köpek arıyorsunuz. Dişiler hafif dikdörtgen olabilir. Bu oranı değerlendirirken ırkın uzun kürkünü göz önünde bulundurarak optik yanılsamaya düşmemeniz büyük önem taşır.
- Ardından boynun uzunluğu ve açısına bakın. Boyun, üstü kesik koni misali omuzdan yukarı doğru uzanmalıdır. Kaslı ve uzuncadır.
- Kafanın pozisyonuna bakın. Kafa boyunla 90 derece açıyla birleşmeli ve gururla taşınmalıdır. Bundan boynun vücuda 90 derece açıyla taşındığı sonucunu çıkarmayın. Briard boynunu bir koyun/antilop gibi taşımamalıdır. Boyun diktir ancak 90 derecelik açı kafanın boyuna bağlandığı yerde aranmalıdır.

- Kafa uzunluğu, oksiputtan burun ucuna ölçüldüğünde omuz yüksekliğinin %40'İ olmalıdır.
- Sırt çizgisi hafif yüksekte duran omuzlardan hafifçe aşağı inip yere paralel ve düz bir şekilde gene hafif eğimli bir kuyruk sokumu ile sonlanır. Sırt çizgisinde çökme ya da kamburluk görünmez.

Profilden genel bir değerlendirme yaptıktan sonra artık yaklaşabiliriz. Briard'ın bir sürü gütmeye köpeği olduğu ve yabancılara karşı mesafeli olabileceğini unutmamalıdır. Bu nedenle köpeklere karşıdan ve kendinizden emin bir şekilde yaklaşmalısınız. Önce idarecisiyle selamlaşp bir iki kelime etmek köpeğin alanına girerken size izin verildiği mesajı verecektir. Geri çekilen, uzaklaşmaya çalışan Briard doğru ırk karakterini yansıtmıyor demektir. Uzaktan yaptığınız minimum omuz yüksekliği kontrolünü burada da yapmalısınız. Eğer emin olamıyorsanız bir ölçüm aleti istemek sizin en doğal hakkınızdır.

Briard uzun tüylü bir ırktır. Bu nedenle üzerinizde köpeğin tüylerine takılacak mcehver bulunmaması büyük önem taşıtmaktadır. İnanın defalarca kere hakemlerin köpeğin krkne takılan kolye ya da yüzüklerini ayırarak zaman kaybettiklerine dahası köpeğin canının bundan yandığına üzülerek şahit oldum.

Köpeğe tam karşıdan yaklaşmanın bir diğer nedeni de yüzünü kaplayan uzun tüyleridir. Köpek o sırada her açıyı rahat göremeyecektir. İç köpeklerinde tüyler uygun şekilde kısaltılabilmesine rağmen yarışma köpeklerinde krkte makasla şekillendirme ya da kısaltma kabul edilmemektedir.

- Elinizi hafifçe çenenin altına koyun. Bu noktada sakalları ekiştirmemek önemlidir. Kafanın değerlendirilmesi sırasında kafatası ve somak çizgileri, kulakların konumu ve kalitesi ve diğer oranlar gözden geçirilmelidir.
- Hafifçe gözlerin üzerinden tüyleri kenara iterek gözlerin rengine, konumuna ve şekline bakın. Sarı ve benekli gözler diskalifiyedir.

- Ardından idareciden köpeğin dişlerini göstermesini isteyebilirsiniz. Bu noktada buruna da bakmalısınız. Siyah renk dişındaki her renk diskalifiyedir. Unutmayın ki bazen Briard koyu kahve rengi pigmentasyona sahip olabilir. Bu köpeklerin göz rengi de normalden daha açık olabilir. Koyu rengi siyahla karıştırmayın.

- Briard'ın kulakları geleneksel olarak kesilerek dikleştirilir. Amerika'da hala sıklıkla kesik kulaklı köpeklere rastlansa da Avrupa'da yasaklanması nedeniyle doğal sarkık kulaklı köpeklerin kulak yapılarının ikisini de bir hakem olarak iyi bilmeniz gerekmektedir. Unutmayın ki kesik ya da doğal kulak yapısının tek başına bir tercih nedeni değildir.

Doğal kulaklar kafatasında yüksekten konumlu ve kalın derili olmalıdır. Aşağıdan konumlu kulaklar kafanın kavisli görünmesine neden olmaktadır. Kulak uzunluğu kafatası uzunluğunun yarısı ya da yarısından hafif kısa ve uzun tüylerle kaplıdır. Doğal kulaklar kafaya tam yatık halde durmamalı ve dikkat kesildiğinde hafif dikleşerek kafatasının üstünde kare görünüm oluşturmalıdır.

Kesik kulaklar ise dik ve birbirine paralel taşınmalıdır. Dikkat kesildiğinde karşıya bakmalı ve uzun tüyler açıklığı kaparak aşağı sarkmalıdır. Kulak kökleri kalın ve uca doğru kademeli daralmalıdır.

- Kafayı tamamladıktan sonra göğüste beyaz lekenin olup olmadığını kontrol edin. 2.5 cm çapından daha fazlası diskalifiyedir. Bunu yaparken vücudunuzu döndürerek köpekle aynı yöne bakın. Sağ elinizi köpeğin kafasının sol tarafına koyun ve eğilerek göğsünü örten uzun tüyleri kaldırarak kontrolünüzü yapın. Unutmayın ki 2.5 cm'lik küçük bir daire arıyorsunuz. Bu noktada çok açık sarı rengi beyazla karıştırmayın. Köpeği bu şekilde muayene ederken elinizin köpeğin kafasında tutmaya devam edin ki kafasını size yaklaştırmassın. Bu noktada idarecinin köpeği iyi kontrol ettiğinden emin olun. Köpeğin sağında durup boynunun üzerinden uzanarak sağ elinizle köpeği kontrol etmeye çalışmanız tavsiye edilmez. Hakem olarak kendinizi riske atmamanız büyük önem taşımaktadır.

Bu noktadan sonra köpeğin kürk kalitesini, kuyruk yapısı ve uzunluğunu kontrol edin.

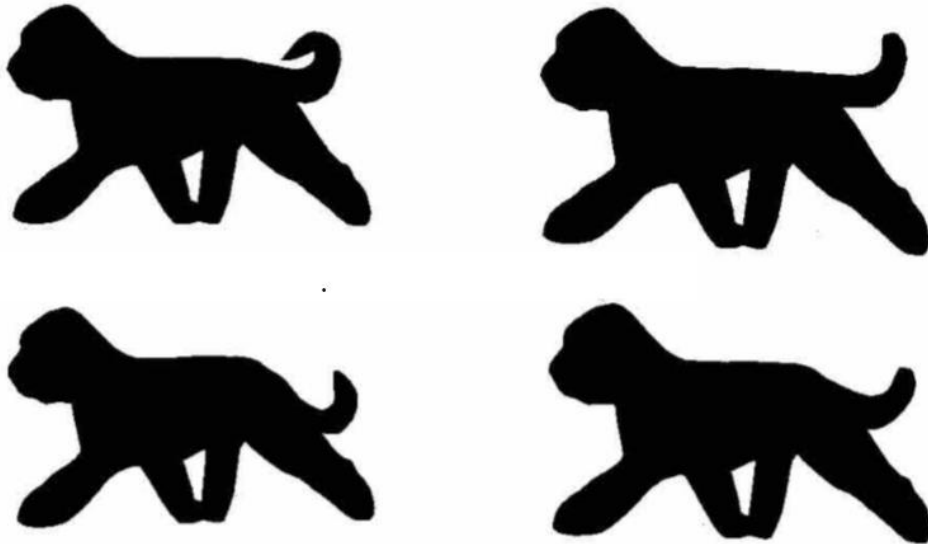
- Parmaklarınızla kuyruğun ucuna kadar nazikçe takip ederek kuyruğun kesik olmadığından emin olun. Ardından ucundaki "J" şeklindeki hafif kıvrımı hissedin. Bu kısmı zorla parmaklarınızla açmaya çalışmadan nazikçe topuklara kadar indirip kuyruk uzunluğunu hissedin.
- Briard'ın olmazsa olmalarından biri arka bacaklardaki çift tırnak (bakanak) tır. İki bacağın iç kısmında da çift tırnak olmalıdır. Bu tırnakları kontrol etmek için eğilirken köpeğin üzerine yaslanarak destek almadığınızdan emin olmalısınız. Bunun için ellerinizi bacakların iç kısmında hafifçe aşağıdan yukarı kaydırıp varlıklarını hissetmeye çalışın. Unutmayın ki sadece iki tırnak değil bacağa sıkıca ve sağlam bir şekilde bağlı bir yapı arıyorsunuz. Bacağa bağlanan kısmı kalın ve sabit olmalıdır. Bazen tırnak kırılmış olabilir. Bundan dolayı puan kırılmamalıdır. Standard işlevsel olan bu çift çıkıntı şart koşsa da bazen iki adet ekstra tırnak olabilir ancak bu standardin istediği yapının mevcudiyetini göstermez. Bazı köpeklerde 3 hatta 4 tırnak da olabilir. Bundan dolayı puan kırılmamalıdır. Eğer çift tırnağı bulamıyorsanız aşağıdan konumlu olduğundan ayağı hafif yukarı kaldırıp son bir kontrol yapabilirsiniz. Ayağı kaldırırken köpeğin dengesini bozmadığınızdan emin olmalısınız.

- Hareketi değerlendirirken sadece yandan değil karşıdan ve arkadan da bakmalısınız. Standartta hakeret çok güzel tarif edilmiştir. Bir koyun gütme köpeği olarak “civa” misali akışkan olmalı ani dönüşlere, koşuya ve durmaya müsait olmalıdır. Yürüyüşü daha çok büyük bir kediye andırır. Briard’ın öncelikli yürüyüşü tırıs’tır. Ancak görevini yerien getirebilmek için kolaylıkla diğer hareket şekillerine geçiş yapabilmelidir. Akışkan ve zarif bir şekilde yürümeyen köpeklerden puan kırılmalıdır.

Yanlış kuyruk taşıma örnekleri

- Briard’ın J şeklindeki kuyruğu başka bir ırk özelliğidir. Topuklara kadar inen kuyruğun ucu hafifçe yukarı kıvrılmalıdır. Hareket halinde kuyruk sırt çizgisini geçmemek kaydıyla yukarı kalkabilir. Ucundaki J şekli asla düzleşmemelidir. Köpek ilk ringe girdiğinde ya da tırısa geçtiğinde kuyruk heyecanla sırt çizgisini kısa süreliğine geçebilse de hemen sırt çizgisi ve altı hizasına inmeli ve sırt çizgisi üzerinde sadece J’nin üç kısmı kalmalıdır.

Doğru kuyruk taşıma örnekleri ve kuyruk ucundaki J

- Son olarak tüy bakımından bahsedelim. Standart uzun ve ele sert gelen (parmakla kontrol edildiğinde sert keçi kürkü gibi hışırtı çıkarmalıdır) kürkü uzayarak aŗaŗı sarkar. Hafif dalgalanma görülebilir. Doŗal olarak saŗlıklı ve parlak olmalıdır. Ne yazık ki Briard da diŗer ırklarda görünen aŗırı tüy bakımına maruz kalmaktadır. Normal ŗartlarda çiftliklerde koyunlarla yaŗayan bir ırk ekstrem tüy bakım malzemeleri ile doŗal güdü k peŗi görünümünden ringlerde uzaklaŗabilmektedir. Ringde Briard'ın temiz, taranmıŗ ve d ŗ ms z bir k rkle sergilenemsi yeterlidir. Sadece parmak aralarındaki uzayan tüylerin makasla kısaltılmasına izin verilmektedir. Onun dıŗında k rkteki doŗal olmayan her türlü ŗekillendirme standard dıŗıdır. K rk n yeterince uzaması 3-4 yıl almaktadır. Ancak k rk  z nl ŗ  asla tercih nedeni olmamalıdır. Bu hakeme kalmıŗtır. Eŗer her seferinde hakemler idarecileri bu konuda uyarırlarsa bu aŗırılıŗın control altında tutulacaŗına inanıyorum.

Umuyorum ki standardımızı anlatmak açısından bu açıklamaların ırka yeni olan hakem ve hakem adaylarına faydalı olacaktır. K rkle kaplı bir yürek olarak tanınan Briard ringinde g r ŗmek üzere.